

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS HÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Cenzurat de: Alexandru Herlea.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 20 Lei. | Negyed évre — — — 5 Lei.
Fél évre — — — 10 " | Egyes szám ára — — — 50 bani
Nyilttér soronként 3 Lei.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Dr. Gróza Péter.

Erdély mindenkor és mindenha a testvériség, az emberi jogok, a vallásszabadság földje vlt. A természeti kincsekben oly gazdag és változatos földrészt minden korban megszültte azokat az embereket, akik az e földön együtt élő népek természetes érdekeiért bátran sikra szálltak s a megértés és igazság fegyverével önzellenül küzdve, Erdély történelmébe mélyen bevészték nevüket.

A szászvárosi Kún-kollegium itt érettségizett hajdani növendéke ma Erdély minisztere s mint ilyen, a román politika központjában áll. A napilapok bőven ismertették dr. Gróza miniszter programját, amelyet a legutóbbi eseményekkel kapcsolatban történtek után is változatlanul fentart.

Ő nemcsak mint miniszter, aki minden ünnepeket elkerülve, Erdély együtt élő népeinek érdekeit szolgálva, a jog, törvény és igazság fegyvereivel küzd, harcol minden ellen, ami ezekkel ellentétes és aki a békés együtt élés lehetőségeit keresve, a hosszas háboru által amugy is megtépázott, ezernyi sebből vérző és sanyalódó közállapotokat megjavítani akarja, hanem mint a közügyek önzetlen harcosa, mint magán ember is vállalta e nehéz és sok energiát, időt és fáradságot követelő munkát. Erdély együtt élő népei érthető érdeklődéssel kísérik nemes munkáját s mi, magyarok, akik az új hazában a törvények, emberi jogok és szabadságok oltalma alatt az állami élet minden vonatkozásaiban való

részvételre elhelyezkedést keresünk, feszült figyelemmel kíséjük mindazt, amit dr. Gróza Erdély minisztere mond és cselekszik.

Erdély népeinek nagy része áll már a háta mögött s a midőn az erdélyi képviselők — tekintet nélkül pártállásaikra — egyhanguan támogatják őt nehéz feladatainak megoldásában, akkor bizton számíthatunk arra, hogy hangoztatott programja Erdély népeinek közmegelegedésére meg fog valósulni.

Az itt élő testvérnépek újra egymásra fognak találni s az egyetértésen, egymás megismerésén alapuló békés munkálkodás a jog, törvény és igazság fegyvereivel minden vonalon nemcsak a szabadság, egyenlőség és testvériség eszméit valósítja meg, hanem a gazdasági és kulturális fejlődésnek s így az ország teljes konszolidációjának fogja megvetni az alapját.

Mi, hunyadmegyeiek, akik őt közelebről is ismerjük, teljes bizalommal tekintünk reá, mint olyan férfiúra, aki igazságszeretetével képes lesz begyógyítani mindazokat a sebet, amelyeket a háboru s a háboru utáni idők Erdély népein ejtettek. A munka nagy, a feladat nehéz, de azért hisszük és reméljük, hogy dr. Gróza meg fog birkózni vele, hiszen napról-napra nő az a tábor, amely őt mindenkor és mindenha lelkesedéssel, odaadással fogja támogatni s amelyre támaszkodva, bátran a szemébe nézhet mindazoknak, akik ellenzik tetteit.

Az egymásra való uszítást váltsa fel az egymásra való utaltság felismerése s az ebből

fakadó gazdasági és kulturális fejlődés, a törvények, tekintélyek tisztelete legyen újra általános s akkor az itt együtt élő népek nyugalma, békessége, munkaszeretete éppen oly hathatós támogatói lesznek az ország konszolidációjának, mint az, amit dr. Gróza miniszter hirdet, vall és megvalósítani igyekszik.

Ugy legyen!

Ifj. Szántó Károly.

— Az osztrák-magyar bank romániai fiókjai. A „Globus“ írja: Az osztrák-magyar bank felszámolásával megbízott bizottság Temesvárt állapította meg működése központját, ahol az Erdélyben levő összes fiókok felszámolását eszközölni fogják. Az osztrák-magyar banknak Erdélyben és Bánátban 12 fiókjai voltak és pedig: Temesvár, Lugos, Arad, Nagyvárad, Kolozsvár, Marosvásárhely, Segesvár, Szilágysomlyó, Szatmár, Máramaros-sziget és Brassó. A temesvári „Nadejdea“ újság ebben az ügyben még jelenti, hogy a román nemzeti bank a fiókok összes hivatalnokait alkalmazni akarja, s így a felosztásra kerülő bank összes ingó és ingatlanait átveszi.

— Elveszett utlevelek pótlása. A vármegyei prefektúrához érkezett belügyminiszteri rendelet szerint az elveszett utlevelek megsemmisítéséhez szükséges hogy az utlevél tulajdonosai saját költségén a Monitorul Oficial című hivatalos lapban háromszor egymásután hirdetményt tegyen közzé az utlevél elvesztéséről. Új utlevelet mindaddig nem adnak, míg a Monitorul Oficial nyugtájával nem igazolják, hogy a kívánt hirdetés megtörtént.

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Szonet...*

— M. Eminescu. —

A magasságban bármennyi csillag ég,
Vagy hull onnan mélyére a tengernek,
Hogy a ragyogásukkal mit jelentnek,
Azt itt a földön nem tudja senki még.

Mehetsz utadon... Tied a cselekvés,
Lehetsz nagy és jó, vagy büntől foltozott,
Mindegy, mert ugyanaz lesz csak a sorod,
Mely mindenki öröke: a feledés.

Látom magam holtan: A kapum mélyét
Állják, kik temetni akarnak engem.
Hallom a dalt s látom a fáklyák fényét.

Oh jöjj már édes árnyék... Hadd, érezzem
A sötét szárnyu halál közelségét,
Mint lebeg nedves szemekkel felettem.

II.

Erkélyed alatt...*

Erkélyed alatt állok... Derült az éj...
Lomhán nyujtóznak a fák felettem,
Galyak árnyékvirága fed engem
S a kertben az ágakat rázza a szél.

Bujva, titkon lesem ablakodon át,

* Megjelent a „Csiki Lapok“ f. év május hó 29-iki számában.

Mint réved sápadt lámpafénybe szemed.

... Fáradt vagy... S álom-finom fehér kezed
Most bontja hajad hullámos aranyát.

Majd rászórja csodás válladra selymét.
Ruhád' álmodva nyitod fel kebleden...
Lassan emelkedel... s kioltod a fényt.

Az ágak közt remegnek a csillagok.
Már sötétbe vész merev tekintetem...
... És a hold szomoruan nézi ablakod.

Fordította: Bordás.

Ősi rögön.*

(Gyallay Domokos könyve.)

Írta: Makkai Sándor.

Lehet, hogy annak, aki tulságosan modern,
vagy tulságosan komplikált művészetet és művészi hatásokat keres ebben a könyvben, csalódást fog okozni Gyallay kötete. Én nem kerestem ilyesmit, sőt én egyáltalán nem azért olvastam el, hogy keressek benne valamit. Áadtam magamat neki s talán ez az oka, hogy találtam sok tiszta örömet és csendes szépségeket ezeken a lapokon. Hogy valaki Gyallay művészetében gyönyörködhesék, annak mindenekelőtt lelkileg erdélyi embernek kell lennie. Így azonnal otthon találja magát abban a nem nagy változatu és mégis nagyon kedves és meleg világban, amelybe az

* Megjelent a „Szilágyság“ f. év június hó 12-ik számában.

elbeszélések ajtóit nyílnak. Ugy érzem, hogy valami erősen nekifegyverkezett és elvekkal fölpancélózott, kritikus be sem fér ezeken a kapukon. Ide valahogy úgy kell belépni az élet poros országutjáról, mint igénytelen fáradt vándoroknak, akik egy pohár vizért, egy csendes éjjeli szállásért szerényen befordulnak a galambbugos kapun. Ezek aztán csupa otthonos kedvességet, tisztaságot, édesen zengő beszédet és csöndes nyugalmat találnak odabent. Gyallay szereti a békességet, szereti a békés, boldog munkásnépet és az ilyen nép multja és élete által áthatott természetet. Nem szereti a mély, sötét, szenvedélyes, tragikus sorsokat, jellemeket; ilyenek rajzába nem is fog, — ahol előfordulnak elbeszéléseiben tragikussá válható fordulatok, az utolsó percben elsimitja és jóvá teszi őket, vagy legalább is elveszi az élüket. Ez különben kedves játéka; — önmagáért teszi, neki esik legjobban a kibékítés. Az erdélyi magyar népet, főleg a székelyt nemcsak szereti, hanem alaposan ismeri is, egész gondolkozása, stílusa a székelység lelkéből nőtt ki és azt tükrözi. A természet képei, vagy a természetből vett hasonlatai is mind ennek a népek a szemével és lelkével vannak meglátva és ábrázolva. Ebben van talán a kötet egyoldalúsága, de viszont jellegzetessége és értéke is.

Persze még egy ilyen egylelkű könyvben sem lehetnek egyazon értékűek az egyes da-

NAPI HIREK.

— **Bratianu Ionel Déván.** F. hó 15-én Bratianu Ionel volt miniszter, a liberalis párt vezére átutazóban Déván váratlanul kiszállt. Ez alkalommal beszédet tartott a néphez, a melyben Románia konszolidációjáról szólva kifejtette annak szükségességét, hogy e nagy munkából mindenkinnek ki kell vennie a részét. A beszéd után az Orient-szállóban egynehány tisztelgő küldöttséget fogadott. A volt miniszter még az nap tovább utazott.

— **A dévai törvényszék új elnöke.** Az igazságügyminiszter dr. Olariu Virgil dévai törvényszéki elnököt hasonló minőségben Kolozsvárra helyezte át s helyébe Popescu Octáviánt nevezte ki.

— **Kinevezések.** A belügyminiszter Vitan Gábor állami számvevőt VII-3. fizetési osztállyal vármegyei számvevővé nevezte ki. — A belügyminiszter Boér Mihály és Pozsonyi Antal állami számvevőket VIII-2. fizetési osztállyal megyei számvevőknek nevezte ki.

— **Évzáró ünnep a ref. Kún-kollegiumban.** Junius 11-én szombaton d. e. 11 órán kezdve tartotta a ref. Kún-kollegium szokott évzáró ünnepélyét a diszteremben szépszámu közönség s a tanuló ifjuság jelenlétében. Megnyitótul egyházi énekeket énekelt az ifjuság és közönség, mely után Székely János koll. vallásnár mondott magas szárnyalású imát. Azután az ifjusági zenekar játszotta el kitünő precizitással Mascagni „Parasztbecsület“-ének Intermezzóját Alföldy Béla koll. zenetanár szakavatott vezetése mellett. Az évzáró beszédet dr. Görög Ferenc koll. igazgató tartotta, melyben beszámolt a collegium egész tanévi működéséről, tanárok és tanulók munkájáról. Miután az ifjusági zenekar egy karéneket énekelt, következett a pénz- és könyvjutalmak kiosztása, melyeket a kitüntetett tanulók részint mintaszerű magaviselet- és tanulásiért, részint vegyes tantárgyakban tanúsított haladásért, a zenekarban való kiváló szereplésért, növénygyűjteményért stb. kaptak. A kitüntetett és megdicsért tanulók szép száma tanuságot tett az elmúlt tanév derék munkájáról. Az emelő ünnepet egyházi ének hang-

rabok. Gyallay könyvében is vannak jobb, értékesebb, maradandóbb alkotások és kevésbé sikerült, mulandóbb, apróság-jellegű írások. Mindenesetre messze kimagaslik a kötetből és valóban önálló, kész, kiforrott művészi értéket képvisel két elbeszélése: „Jézus Maroskenden“ és a „Megpróbáltatás“. Az előbbi egy kedves légátus-anekdotából finom és mély legendává kivirágzó pompás kis alkotás, valamennyi közt a legértékesebb és magában véve is kitünő; a másik találó és biztos pszichológiával megrajzolt paraszttörténet, amely csaknem tragikusan fellegzik egy törékeny asszonyka feje fölét, hogy aztán szelid szívárvánnyá törjön a gyöztés szeretet békéjében. E két elbeszélés hangja, nyelvének nemes tömörsége és finom mérséklete egyaránt dicséretreméltó. Ezek mellé sorakoznak, szintén sok derék tulajdonsággal a jóízű történet „A messziről jött látogató“-ról és a már kevésbé kikerekedő, de részleteiben s főleg zamatos stylusában jó „A farkas és a bárány“, a leendő patrónos gróf-urfi és leendő papja tragikomikus históriája Hollandiában. Azok az elbeszélései, amelyek határozott történeti háttérből nőnek ki s főleg az erdélyi fejedelemesség korából kapnak miliót, szerintem nem annyira a kor lelkének hű megszólaltatásában jók, sőt a korszerű vonások inkább külsőlegesek maradnak, hanem inkább egy-egy vídám, vagy meglepő ötlet, kis anekdóta ki-

jai zárták be, mely után a közönség eltávozott, a tanuló ifjuság pedig osztálytermeibe vonult, hogy egész évi magatartásának és tanulásának fokmérőjét, bizonyítványát átvegye.

— **Kinevezés.** A belügyminiszter Trisnei Stefan román királyi tart. hadnagyot rendőrfőbiztossá nevezte ki és szolgálatátelre a nagyenyedi államrendőrséghez osztotta be.

— **Halálozás.** Hunyadvármegye jegyzői karának egy régi és értékes tagja dőlt ki az élők sorából: Simon Zsigmond algyógyi községi jegyző f. hó 6-án Szászsebesen meghalt. Temetése ugyanott ment végbe nagy részvét mellett. Az elhunyt 42 éven át volt jegyzője Algyógnak, mely idő alatt általános szeretetet és közbecsülést vívott ki magának. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Alólírottak mélyen szomorodott szívvel tudtják, hogy a gondos apa, testvér, sógor és rokon Simon Zsigmond nyug. községi jegyző, földbirtokos folyó hó 6-án, életének 72-ik évében hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. A boldogult 42 évig volt Algyógnak jegyzője, egyházának s szülőhelye közintézetekinek buzgó, lelkes munkása. Hült tetemei f. hó 8-án d. u. 3 órakor fognak Szászsebesen a városi kórházból a ref. egyház szer-tartásai szerint örök nyugalomra helyeztetni. Nyugodj csendesen! Algyógy, 1921. június hó 7-én. özv. Wolf Vilmosné szül. Simon Katalin, testvére. Bordás Jenő, veje. Flóra Tivador gyermekei.

— **A kolozsvári árumintavásár** — általunk is már leköszölt — tájékoztatóval ellátott meghívót a napokban küldte szét a kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara. A meghívó szerint a vásár július 15-től augusztus 14-ig fog tartani s naponta reggel 9-től este fél 7 óráig lesz megtekinthető. A minták jul. 10-ig beszállítandók s az elszállítást aug. 15-én kell végrehajtani. A mintavásár a kolozsvári ref. koll. Farkas- és Petőfi-utcákra néző épületeiben és térségein fog elhelyezést nyerni.

— **Érettségi vizsga a ref. Kún-kollegium felső kereskedelmi iskolájában.** A ref. Kún-kollegium felső kereskedelmi iskolájában június hó 20—22. napjaira tűzte ki

szélesítései elbeszélésekké; ez az oka, hogy néhol az ötlet soványsága nem bírja meg az elbeszélés súlyát és visszakinálkodik az anekdotta rövid és csattanós formájába. Ezek között is igen kedves azonban „A várfalvi öreg harang“ története Néhány más elbeszélése (A lovag, Az apa) már kisebb igényű és jelentéktelenebb dolog, a két háborus tárgyú pedig (Az emberek találkoznak és A dubowcei titok) inkább csak naplójegyzet jellegű. „A boldog halál“ és a „Fehérlóvas obsitos“ c. elbeszélésekben Gyallay mélyebbre igyekszik vetni hálóját az emberi lélek titokzatos vizeibe.

Itt is megütt néhány igaz és megható hurt; de az ő valódi területe szerintem az erdélyi magyar- és székely nép élete derültebb és békésebb oldalának feldolgozásában van. Tösgyökeres magyar tálentuma arra képesíti, hogy népének vigasztalója, nyugtatója, tisztahangu és szívet melegítő regőse legyen s hogy az erdélyi magyar néplelek kincseit tárja fel írásaiban a nép szellemi vezetői előtt. Erre az ő vonzó és tiszta írói egyénisége kiválóan alkalmas. Nagyon örvendetes esemény irodalmunkban Gyallay könyvének megjelenése s azt a legmelegebben ajánlhatjuk úgy az ifjuságnak, mint a felnőt olvasóközönségnek. A könyvet Tóth István művészi és kifejező cimpapja is nagyon kedvessé teszi.

a főhatóság az érettségi szóbeli vizsgálatot. A vizsgáló bizottság elnöke egyházi részről Pogány Árpád előjárósági tag, helyettes elnöke Juhász Izidor piskii ref. lelkész, szak-elnöke Bocz Soma takarékpénztári igazgató. Miniszteri megbízott Chandrea Vazul kolozsvári tankerületi főigazgatósági inspector. Érettségi vizsgálatra jelentkezett 21 rendes, 5 magántanuló, 3 kiegészítő érettségi vizsgát s 1 avitő érettségi vizsgát tevő tanuló, összesen 30.

— **Megtalálták Kálvin sírját.** A „Brassói Lapok“ írja: Genfből jelentik: Kálvin János sírját, mely 357 évig ismeretlen volt, az ottani temetőben megtalálták. (Kálvint 1564-ben temették el.)

— **A ref. Kún-kollegium főgimnáziumának szóbeli érettségi vizsgálatai** jun. 13-án kezdődtek s a jelöltek nagy száma miatt csak jun. 18-án végződtek, úgy hogy az eredményről csak jövő számunkban számolhatunk be.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyi miniszter Niculau Péter járásbíró Szászvárosról Bukarestbe helyezte át.

— **Fizetésemelést kaptak a jegyzők.** Az állami tisztviselők fizetésügye tudvalevőleg már hetekkel ezelőtt elintéztést nyert, csupán a jegyzők státuszrendezése késett. A belügyi államtitkárság egy körrendeletet bocsájtott ki, melyben a jegyzők részére is megálapítja az új fizetéseket. A jegyzők részére a rendelet alapfizetésként havi 450 leut állapít meg, amely három évenként 50 leu korpótlékkal növekedik s maximumát tíz korpótlékkal éri el. A segédjegyzők részére 350 leu alapfizetést és ugyancsak háromévenkénti 40 leu korpótlékot állapítottak meg. Megszüntetett azonban a rendelet a ruhasegélyt és a családi pótlékot. A háborus segély eddigi összegét drágasági segély címén továbbra is folyósítani fogják.

— **Lépfene Kudzsiron.** Amint kudzsiri tájósítónk jelenti, ott lépfene lépett fel s már eddig is több marha pusztult bele. A járási állat-orvos kiszállott s a legszigorubb intézkedéseket megtette a járvány elfojtására.

— **Házasságok.** Löwi Leopold és Berkovits Sári f. hó 6-án, kedden délután tartották esküvőjüket Hátszegen. — Herczegh Sándor f. hó 26-án délután tartja esküvőjét Segesváry Irénkével Hondolon.

— **Eltolták a bukaresti mintavásár megnyitását.** A „Közgazdaság“ írja; A bukaresti mintavásár központi bizottsága a vásár megnyitását technikai okokból augusztus 14-ről szeptember 14-re toltta ki.

— **Uj lapkiadó és nyomdai rt. Aradon.** Az Arader Zeitung érdekkörébe tartozó sváb egyesületek és testületek 1 és fél millió leu alaptőkével egy új lapkiadó, nyomdai és könyvkereskedő rt.-at alapítottak, mely az Arader Zeitung átvétele után a sváb községeknek nyomtatványokkal, tankönyvekkel és olvasmányokkal való ellátását tűzte ki céljául.

— **Felhívás!** Miután a kormány az „Emke“ szervezkedése és gyűlésezési joga elleni tilalmát feloldotta, a taggyűjtés országszerte megindult. Felhívjuk városunk és a környék magyarságát, hogy az „Emke“ tagjává lenni jelentkezzen. Évi tagsági díj 20 leu. Beiratkozásokat és tagsági díjak befizetését a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“ papir- és könyvkereskedésében lehet eszközölni.

— **Juniális.** A helybeli román iparosok f. hó 20-án a Grigori erdőben táncal egybekötött nyári mulatságot rendeznek. A zenét a ki és bevonuláskor a 92-ik gyalogezred zenekara szolgáltatja. Kedvezőtlen idő esetén a juniális f. hó 26-án fog megtartatni.

— **Mükedvelő előadás.** A szászsebesi „Bühnverein“. hó 11-én Szászvároson a „Central“ szállódában jótékonycélu előadást rendezett, amelyen a helybeli ev. Jugendverein, a szászság és mások nagy számban vettek részt. Színre került Kraatz Kurtnek és Hoffmann Arthurnak „So'n Windhund“ c. 3 felvonásos bozózata. Az összes szereplők fényesen állották meg helyüket. A közönség állandó derűltése és viharos tapsai tanuskodtak az estély sikeréről.

— **Uj román lap Déván.** Déván f. hó 16-án „Solia Dreptatii“ cím alatt egy nemzeti függetlenségi párti román hetilap indult meg. A lap felelős szerkesztője dr. Campean Simon ügyvéd. Megjelenik minden csütörtökön. Az új lapot egyelőre a szászvárosi „Libertatea“ nyomda nyomja.

— **Borszékfürdő bérbeadása.** A „Csiki Lapok“ írja: Borszékfürdő birtokosainak közgyűlése elhatározta, hogy a fürdőt és a világhírű ásványvizet bérbeadja. Ettől az intézkedéstől várják a birtokosok a fürdő fellendítését, melyet a legutóbbi bérlet semmiképpen sem mozdított elő. A bérbeadás nagy körültekintést és komoly megfontolást igényel, mert a székely nép kincséről van szó. Mindenesetre a bérbeadás lehet legelőnyösebb módja a fürdő fellendítésének és az ásványviz megfelelő forgalombahozbtalának.

— **Szénárak megállapítása.** A Monitorul Oficial 41. sz. közlése szerint a kormány a CFR. nemzeti hajózás, állami hivatalok és üzemek részére igénybevett szén árát tonnánként a következőképen állapította meg: Petrozsényi aknaszén 460, rostált 485, göröngy 514, pór 425 leu. Urikányi akna 381, göröngy 431, pór 345 leu. Lupényi 723, egeresi 315, szurduki 300, zsbóí 315 leu ab állomás waggonba rakva.

— **Meghívó.** Az Emke folyó évi július hó 3-án (vasárnap) d. u. 4 órakor Kolozsvárt, a ref. teológia nagytermében rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat: (Az alapszabályok 16. §-a értelmében). 1. Elnöki megnyitó; a jegyzőkönyv vezetésére 2, hitelesítésére 3 tag, továbbá a választásokra jelölő-bizottság kiküldése. 2. Összefoglaló jelentés a működésről, intézményekről, szervezkedésről és az egyesület vagyoni-, zárszámadás-, költségvetés stb. ügyeiről. 3. Számvizsgáló-bizottság jelentése. 4. Választások megejtése. 5. Alapszabályok módosítása. 6. Netáni indítványok, melyek a közgyűlés előtt legalább 8 nappal a választmányhoz írásban benyújtandók. 7. Elnöki zárószó.

— **A kolozsvári mintavásár** — amint már megírtuk — f. év július 15-én kezdődik meg és augusztus 14-én este záródik. A vásár iránt már eddig is óriási érdeklődés van. A vásár-bizottság nagyobb városokba propaganda utra indult. A vásár idejére esik a kereskedők országos kongresszusa, amely szintén Kolozsvárt tartatik meg. A mintavásárra már eddig is sok külföldi kereskedő jelentette be részvételét.

— **Erdélyi népdalok gyűjtése.** Erdély és a Bánát magyar elemi és középfoku iskolái ezidőszertől híjján vannak oly énekgyűjteményeknek, amely pedagógiai célzataival a legkiválóbb idevágó erdélyi népdaltermékeket foglalná egybe. Járosy Dezső temesvári zeneakadémiai tanár (I. Nagy-köru) elhatározta, hogy a jövő tanévre az erdélyi és bánáti iskolák számára hangjeggyel ellátott énekgyűjteményt tesz közzé, amely helyi magyar népdalvilágunkat is figyelembe venné. Kéri Erdély és Bánát magyar népdalbarátait, hogy idevonatkozó gyűjteményeiket vagy lelemé-

nyeiket bocsássák a nemes kultur-pedagógiai szándékra való tekintettel mielőbb rendelkezésére, egyben jelöljék meg azon igényeiket is, amelyeket Erdély és Bánát magyar iskolái ily gyűjteményekkel szemben támasztanak.

— **Tisztelt olvasó!** Az erdélyi magyar olvasók körében rövid idő alatt nagy népszerűsége telt szert a Reményik Sándor által szerkesztett „Pásztortűz“ c. folyóirat. A Pásztortűz minden héten rendkívül gazdag és változatos tartalommal jelenik meg. A Pásztortűz köré Erdély legkitünőbb költői, írói és tudósai tömörülnek. A Pásztortűz minden száma közöl verseket, elbeszéléseket, tanulmányokat. Szemle rovatában pedig figyelemmel kíséri az irodalmi, társadalmi és tudományos élet érdekes aktuáltságait. Aki a Pásztortűzet támogatja, hozzájárul a sokatigérő erdélyi magyar irodalom kibontakozásához. A Pásztortűz előfizetési ára 1 évre 160 leu, félévre 80 leu, egy negyedévre 40 leu. A Pásztortűz szerkesztősége és kiadóhivatala a Minerva Irodalmi és Nyomdai Müintézet Rt. helyiségében Cluj (Kolozsvár), Str. Bratianu (Király-u.) 2. sz. van.

ERZSÉBET MOZI.

Vasárnap, 19-ikén **nincs előadás.**
Hétfőn 20, és kedden 21-én:
Corvin-film

Twist Olivér

Dickens világhírű regénye filmen. Átírta Vajda Sándor, rendezte Garas Márton, a diszleteket tervezte Márkus László. Főszereplők:

Monks	Törzs Jenő
Fagin	Z. Molnár László
Olivér	Lubiuszky Tibi
Sikes	Szöreghy Gyula
Náncsi	Almássy Sári
Brolow	Fenyvessy Emil
Róza	Báulaky Margit
Bumble	Hajdu József
Bumblené	Simon Marcsa
Egy csirkefogó	Verbes Ernő

A világhírű angol író regényét ugyanazok vitték filmre, kik Jókai „Névtelen vár“-át teremtették meg.

— **Tüz.** Szászvároson f. hó 17-én pénteken reggel félhat óra tájt kigyult a piacon levő Graffius-féle gyógyszer-tári-épület hátulsó részében levő gyógynövény-száritó-telep. A tűz belülről keletkezett s csakhamar az egész épület lángokban állott. A rendes tűzoltóság ez alkalommal is hiányzott. Négy-öt városi polgár kerített elő egy fecskendőt s a kivonult katonaság segítségével lokalizálták a tüzet. A kár circa 50—55 ezer leu. A tűzoltás körül Zobel M. G., Bisztritsány Ernő és Kootz Rudolf a kocsin gyorsan odaküldött vízzel, Göncy Sándor, dr. Goika Lajos, Freitag Róbert s még mások az oltás körül tüntették ki magukat. A katonaság ügyes működéseért Colomicuk ezredest és Stefanescu alezredest illeti a dicséret. Szerencsére közelben volt a 8 méter mély kut s így viz bőven volt s a tüzet rövidesen lehetett lokalizálni. A tűz oka ismeretlen. Mi történnék, ha forró száraz nyáron, szél mellett ütne ki tűz városunkban?

— **Fürdői élet.** A kaláni és alvácai fürdők június 1-én megnyitották s ma már zsúfolásig telve vannak vendégekkel. A szobák árai és a napi élelem aránylag elég olcsók.

— **Hatszáz román tanító lemondott állásáról.** A „Patria“ megdöbbenő adatokat közöl arról, hogy a román elemi iskolák tanítói ügye az örvény szélére jutott. Mindenün-

nen ijesztő hírek érkeznek a tanítók csoportos lemondásáról, részben a nyomoruságos fizetés, részben a kormány nemtörődömsége miatt. Kolozs-, Beszterce Naszód-, és Fogarasmegyében hatszáz tanító mondott le, a régi királyságban pedig négy törvényhatóság tanítói hagyták ott állásaikat. A kulturátlanság réme fenyeget s ennek visszahatásait nemcsak a románság érezné meg, hanem a többi nemzetek is. Mert csak művelt népek között lehet szó őszinte és szabad együttműködésről; a műveltség alapjait pedig az elemi iskolák adják meg. Sürgősen segíteni kell az összes tanítókon, a nemrománok és románokon egyaránt, mert ők a kultura legigazibb napszamosai.

— **Esperantó-tanfolyam Déván.** F. év július 1-ével kezdődőleg Déván is megnyílik az Esperantó-kurzus. A tanfolyam vezetője dr. Fodor Aladárné, az aradi esperantó-egylet volt agilis elnöknője. Amint értesültünk a tanfolyamra már eddig is számosan iratkoztak be.

— **A reformátusok tanítóképzője.** A nagyenyedi református tanítóképző és tanító-nőképző-intézetbe az 1921—22-ik iskolai évre fölvételért jelentkezni lehet 1921. július 5-ig. A folyamodványok kellően fölszerelve (születési anyakönyvi kivonat és keresztlevél; iskolai bizonyítvány; orvosi bizonyítvány arról, hogy a folyamodó éptestű, érzékszertű — hibátlan beszélőszervű, jóllátó és éneklő képességgel rendelkezik; a lelkész ajánlólevele) az igazgatóság címére küldendők. A folyamodványhoz egy nagyobb formájú pontosan címzett és ajánlott bélyeggel ellátott levélboríték melléklendő a fölvételről szóló értesítés és a díjak fizetésére vonatkozó „Tájékoztató“ megküldése céljából. Mindkét intézet internátussal és házi kezelésben álló konviktussal rendelkezik.

— **Uj gyógyszer-tár Piskin.** Dima Aurél, a piskii „Kettős-Kereszt“ gyógyszer-tár eddigi vezetője az elmúlt héten nyitotta meg saját gyógyszer-tárát Piskin, a Főtéren. A közegészségügy hathatósabb föllendülése érdekében az új patikát örömmel üdvözöljük.

— **Olcsóbb lesz a ruha.** Már nemcsak a nagyobb, hanem a vidéki kisebb városokban is kezd a ruha-beszerezés olcsóbbá és könnyebbé válni. Kozák Lajos dévai férfi-szabó a lapokban hirdetését tett közzé, amelyben közli, hogy nemcsak a belföld, hanem a külföld hiresebb gyárainak szöveteit is raktáron tartja s abból olcsón és izlésesen készít öltönyöket. Az e téren is mindinkább növekedő kínálat arról tesz bizonyosságot, hogy nagyobb mennyiségű külföldi gyártmány önzönlött és önzönlük be, a minek következtében még további árzuhanásokra van kilátás.

— **Azonnal be kell jelenteni a ragályos vagy fertőzésre gyanus betegeket!** Az egészségügyi törvények értelmében a családfe köteles a családjában előforduló fertőző (ragályos) vagy fertőzésre gyanus megbetegedéseket a városi orvosi hivatalnak azonnal bejelenteni, hogy elejét lehessen venni komolyabb bajnak. Sokan elmulasztják ezt tenni, miért is figyelmeztetjük a lakosságot erre s arra is, hogy az ilyen mulasztás szigorú büntetésben részesül.

— **Aki eladni vagy venni akar bármit,** az hirdessen a „Szászváros és Vidéké“-ben. Lapunk a megye minden városába, községébe jár s így a hirdetés eredménnyel jár. Hirdetési díjak árszabás szerint.

A „Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság“ könyv- és papírkereskedésébe egy tanuló, ki magyarul, németül és románul beszél, azonnal felvétetik.

— Gyűjtsünk gyógynövényeket. Erdély gyógynövények hazája, azt mondhatni, mert olyan változatos és gazdag a flórája. A gyógyászati cikkek általános hiánya a gyógyszerészeket és orvosokat nehéz problémák elé állítja. Ha tudakoznánk egy kissé az iránt, hogy mely növényeket tudják használni a drogisták és gyógyszerészek, mindnyájunkat meglepne, hogy naponta taposunk azokat a füveket, melyeknek beltartalma betegeink orvos-szerét tartalmazza. Most mikor a megélhetési viszonyok oly nehezek, minden ember jövedelmeinek fokozására kell hogy törekedjék. A gyógynövények gyűjtésével pedig, gyermekeket és véneket is könnyű munkával járó keresethez tudjuk juttatni. A gyógynövényekről, azok gyűjtéséről, szárításáról részletes tudósítást nyújt dr. Péter Bélának a Vadontermő gyógynövények gyűjtéséről szóló utmutatója, amely az Erdélyi Gazdasági Egylet könyvkiadó vállalatában jelent meg és kapható az egylet titkári hivatalában (Kolozsvárt, Attila-utca 10 szám.) 10 leuért, 5 drb. megrendelése estén 25, 10 drb. megrendelése esetén 50 százalék engedményt nyújt az egyesület.

— Az Erdélyi Gazdasági Egylet tisztújítása. A napokban tartotta meg Erdély legnagyobb gazdasági egyesülete a maga éves közgyűlését. Tisztújítás rendén elnökké ismét megválasztották Jósika Gábor bárót, alelnökké Bethlen György grófot és Szász István volt jószágigazgatót. Megalakították nagyrészt a volt tagokkal az igazgatóválasztmányt, a szakosztályokat és az állandó jellegű bizottságokat. Ezek után Szentkirályi Ákos dr. ny. gazdasági akadémiai igazgatót és Jakab László ny. állategészségügyi felügyelőt az egyesület tiszteletbeli tagjává választották, ezzel akarván kifejezést adni elismerésüknek azon érdemes és hasznos működés iránt, melyet az illetők Erdély közgazdasági és mezőgazdasági életében kifejtettek. A közgyűlés még elhatározta, hogy Farkas Árpád kidolgozott előterjesztései értelmében a kormányhoz feliratot intéz az új adóörvénynek a módosítása végett.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Névtelen levelekre nem válaszolunk, kéziratokat vissza nem adunk.

M. J. Déva. Ujlag kérjük, hogy a „beigértet” mielőbb megküldje. Előre is hálás köszönet.

Előfizető. Utánna járunk s az eredményt megüzenjük.

Vegyztisztítás jutányos áron!

Gallér 1 lei, manzetta párja 2 lei, ing 3 lei. Mindennemű e szakmába tartozó munkát elvállal Wagner Albertné sz. Juhász Anna, Szászváros, Malom-utca 5. sz. 221 2—3

Az új vasuti menetrend Szászvároson.

(Érvényes 1921. június 1-től.)

Szászvárosra érkeznek:

Tövisről

609/a. személyvonat 10 óra 24 p.
611/a. vegyesvonat (IV. o. is) 23 „ 33 „

Bukarestről:

Hétfőn, szerdán és pénteken a
13-as sz. Orient express 9 óra 12 p.
Kedden, csütörtökön, szombaton és vasárnap
13-as sz. közönséges gyors (a kurticsi határig) 9 óra 12 p.

Aradról:

612/a. vegyesvonat (IV. o. is) 1 óra 15 p.
610/a. személyvonat 16 „ 12 „

Párisból:

Hétfőn, csütörtökön és szombaton
14. sz. Orient-express 22 óra 07 p.

Kurticsról (a határtól)

Kedden, szerdán, pénteken és vasárnap
14. sz. közönséges gyors 22 óra 07 p.

Selyem-hernyó gubót vásárol bármily mennyiségben Petru Herța vegyeskereskedő Szászváros, a rendőrségi épület alatt. 233 1—2

Naponként friss töltésű üveges SÖR (maláta is)

199 kapható 5—10

Bugán János

fűszer-vegyes kereskedőnél
Orastie, Str. Mihaiu Viteazul (Országút)

Szakmába vágó mindenféle cikk állandóan raktáron!

„KORONA“ SZÁLLODA Szászváros.

Szobák, ebédek, vacsorák, ó- és uj fajborok. Minden este Dum a Pepi gordonka-szólista vezetése mellett cigányzene! Minden vonathoz omnibusz

106 24—

SPEIL EDE, a Korona vendéglőse.

Ujabbi nagy árleszállítás „Turul” cipőkben!

A temesvári híres „Turul” cipőgyár *szászvárosi főlerakatában* nagy választékban úgy női-, férfi-, mint gyermekcipők mélyen leszállított olcsó :: árakban kaphatók! ::

Stern Ferdinánd

divatkereskedésében,
a „Turul”-cipők főraktárában
211 Szászvároson. 3—3

VAS & STERN

bőrkereskedők, Szászváros, Fötér.

Értesítés!

Ugy a szakmabeli t. iparosokkal, valamint a t. közönséggel tisztelettel tudatjuk, hogy

raktárra érkeztek:

különböző minőségű talpak, vikszos-, box- és chevreaux-bőrök, cipő felsőrészek, mindenféle cipőkellékek, stb. „Erdal” prima min. cipőkrém.

Mélyen leszállított árak!

Pontos és gyors kiszolgálás!

Levélbeli megkeresésekre azonnal válaszolunk.

Tisztelettel: **Vas & Stern**

bőrkereskedők, Szászváros, Fötér.

202

4—5

ECETSZESZ!

Tiszta alkoholból gyárilag előállított kiváló minőségű ecetszesz ugyan nagyban mint kicsinyben :-: kapható :-:

STERN MANÓ

fűszer- és vaskereskedésében Szászvároson.

Állandóan raktáron elsőrangú nagykomlósi nulás, főző és kenyérliszt a legolcsóbb napi árban kapható
213 3—3

VÁCZY JÁNOS

asztalos-mester, Szászvároson

Értesítés!

Műhelyemben elvállalok szakmámba vágó mindenféle munkákat, u. m.: butorok, épületrészek készítését, javítását, festését stb. Koporsók és tetelkezési cikkek állandóan raktáron. Ugy helybeli, mint vidéki megrendelések olcsón és pontosan eszközölköttek.

Tisztelettel: **VÁCZY JÁNOS**

asztalos, Szászváros, Varga-utca.

214 3—10

Dr. Balogh János

kézimunkára berendezett cipő- és bakancs-vállalata
Szászváros, Str. Mihaiu Viteazul No. 9. (Ország-ut 9.)

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy 30 munkást foglalkoztató vállalatom mindennemű

férfi- női- és gyermek-cipőket

a legelegánsabb kivitelben, vadász- és munkás-bakancsokat, csizmákat a legzölésesebben gyári áron készít.

Állandó nagy készlet mindenféle bőrből u. m.: fekete és színes chevreaux és box, továbbá lakk, antilop mindenféle színben.

Uj cipők 24 óra, bármiféle javítások pedig 6 óra alatt készülnek el.

Tanulók bármiféle munka díjából 10% árkedvezményben részesülnek. Tisztelettel:

Dr. Balogh János

cipő- és bakancs-készítő vállalata
140 Szászváros. 15—

Gyors és pontos kiszolgálás!

TECHNICA

Ált. Műszaki Vállalat

Cluj, Strada Bucovina 33. (volt Kiss-utca). Telefonszám 1—83.

Elvállalja ipartelepok tervezését és felszerelését, faluk, bányák és gazdaságok villanyvilágítással való felszerelését, víz- és gázszelést, robbanó motorok és gazdasági gépek szakszerű javítását, villanymotorok és dinamók újjonnan való tekercselését, valamint bármilyen mechanikai munkát. Villanymotorok és dinamók bármily feszültségre, komplett mozibereendezések, gáz-, víz- és villanyfelszerelési anyagok, klingerit és gummitömítő-lemezek, gummitömítők és bármily műszaki anyagok állandóan raktáron. — Terveket és költségvetéseket díjtalanul készít. 212 3—5